

Klinika rehabilitace a TVL, 2. LF UK Praha a FN Motol

POSUDEK VEDOUCÍHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název: **Stresová a urinární inkontinence u žen a dívek s cystickou fibrózou – prevalence a fyzioterapeutická intervence**
Autor: **Bc. Barbora Mohylová**
Vedoucí: **Doc. PaedDr. L. Smolíková, Ph.D.**
Oponent: **Mgr. Michaela Havlíčková**
Rok obhajoby: **2017**

Cystická fibróza (CF) fascinuje tisíce lidí na světě, dosud není běžná a pro mnoho nemocných ani možná kauzální léčba tohoto onemocnění. Nicméně symptomatologická léčba má celosvětově uznávané a respektované heslo: **CF je zatím nevléčitelná choroba, ale je velmi dobře léčitelná.** Jednou ze závažných, a to nejen fyzických, poruch, spojených s CF je urinární inkontinence (UI), přesněji stresová urinační inkontinence (SUI). Postihuje ženy i muže s CF. A vzhledem k tomu, že se jedná o úzce intimní problém, zasahující i do psychické oblasti nemocného, byl tento příznak po mnoho let doslova tabu pro téměř všechny nejen nemocné, ale i medicínské odborníky na CF. S prudce rostoucí účinnou léčbou jedinců s CF se rapidně prodlužuje i jejich přežití až do dospělosti, kdy se UI stává pro mnoho z nich frustrujícím symptomem. A proto je velmi sympatické, že studentka Bc. Barbora Mohylová přijala můj návrh a svůj zájem o téma stresové UI (SUI) směřovala na skupinu žen a dívek s CF. Při psaní textu plně využila již získaných zkušeností s psaním BP, kterou vypracovala a úspěšně obhájila v roce 2013 na Filosofické fakultě UK Praha.

Práce má celkově 69 stran. Text je rozdělen do 4 kapitol, teoretické, experimentální části, následuje kapitola s kazuistikou a diskuze. Samostatnou část BP tvoří závěr, referenční seznam 47, seznam zkratk a seznam příloh: 2 mezinárodních dotazníků a 14 obrázků. Teoretická část je věnována stresové inkontinenci, příčinám jejího vzniku a porovnání rozdílů u pacientek s cystickou fibrózou a ostatní populací, rovněž trpící SUI. Podkapitola 1.4 osahuje text, zabývající se specifiky pacientek s cystickou fibrózou.

Ačkoli to není podmínkou, že BP má obsahovat i hypotézy, je ke cti studentky, že se rozhodla přiblížit výklad problému SUI právě formou hypotéz. Všechny 4 hypotézy jsou formulovány jasně a studentka hned v pokračujícím textu k hypotézám předkládá v podkapitolách 1.4.1 a dalších zamýšlení nad jejich podklady, které zmiňuje i v teoretické části BP. Detailnější pojednání, v BP označené Ad hypotéza I – IV, vztahující se následně k závěrům hypotéz a v kombinaci se zkušenostmi z praktické kazuistiky, je pak celkově shrnuto v závěru a především v diskuzi, která je věcná, není plagiátorsky zatížena a nevykazuje známky názorového ghetta.

Z pohledu fyzioterapie jsou významově podstatné hypotézy I a IV. Zcela správně studentka charakterizuje specifiku kašle u CF jedinců, který je jejich nejčastější příčinou SUI a správně přiřadila k problematice kašle první hypotézu. Význam specifiky kašle je v BP doložen na s. 21, obr. 5 Porovnání charakteristiky zvuku kašle u pacientů s CF s kontrolní skupinou zdravých jedinců ukazuje zvýšenou intenzitu a trvání kašle u CF.

Hypotéza IV je soustředěna na odchylky posturálního systému, charakteristické pro jedince s CF. Zde je velmi správně poukázáno a z textu na s. 25 vyplývá, jak složitým a především medicínsky multidisciplinárním problémem je tělesné schéma jedinců s CF, zvláště pak z pohledu fyzické prezentace člověka, kterou se vymezuje vůči svému okolí. Odráž této

problematiky studentka popisuje, mimo jiné, v podkapitole 1.5 Kvalita života pacientek s SUI, s. 27.

Speciální část BP je věnována terapii, podstatou této části je přehled fyzioterapeutických intervencí v rámci komplexní terapie - boj s chronickou infekcí nejen dýchacích cest, péče o jejich průchodnost a péče o stav výživy jedince s CF. Ve shodě s názvem BP věnuje studentka cílenou pozornost fyzioterapii oblasti pánevního dna, s 30 – 47. Tato část BP je velmi dobře, přitom stručně, ale velmi názorně zpracována. Text je podpořen citacemi mnoha autorů, opírá se o výsledky jejich studií i výsledky mezinárodních odborných pracovních skupin, viz s. 45-46.

Až po odevzdání této BP jsem dostala od kolegyně, fyzioterapeutek z UK, právě vydanou publikaci Cystic Fibrosis – our focus. Jedná se o Cystic Fibrosis -Standards of Care and Good Clinical Practice for the Physiotherapy Management of Cystic Fibrosis, kde v kapitole 12.1 Urinary inkontinence jsou doporučení pro praktické řešení SUI formou fyzioterapie a upozornění, že by bylo třeba úzké specializace fyzioterapeutů pro řešení mnoha otázek, spojených s SUI jedinců s CF. Bakalářská práce Bc. Barbory Mohylové je prvním, ale důležitým „tematicky směřovaným“ krokem v ČR a text její BP úzce koreluje s vydaným Standardem v UK.

Následuje výborně zpracovaná kazuistika 19leté pacientky s SUI, doplněna barevnými obrázky z vyšetření a fyzioterapie.

Že se jedná o závažnou problematiku, je popsáno v diskuzi, která je věcná, shrnuje poznatky o SUI u jedinců s CF a do jisté míry je nejen polemikou nad daným tématem BP, ale také osobním pohledem studentky. Zúročila zde také osobní zkušenosti s fyzioterapií mladé ženy s CF a její SUI.

Práci vytýkám:

- rušivé podtrhávání názvů podkapitol
- a především nedokonalou grafickou úpravu textu práce, kdy názvy důležitých kapitol či podkapitol jsou na dolním řádku předchozí stránky, zatímco text je pak zcela osamostatněn na další stránce a ruší soustředěnou a plynulou četbu práce.

Jako vedoucí práce bych ráda zdůraznila, že studentka Bc. Barbora Mohylová začala připravovat BP s dostatečným časovým předstihem a sama si organizovala její praktickou část, včetně volby pacientky pro kazuistiku.

Konzultace probíhaly častou emailovou formou a při osobním setkání byla vždy perfektně připravena. Proto moje připomínky a otázky jsou již v předložené bakalářské práci zapracovány.

Otázky nemám, časový prostor poskytují pro obhajobu práce a vyjádření se k otázkám oponenta.

Závěr: ***Práci jednoznačně doporučuji k obhajobě.***

Praha, 9. 5. 2016

Doc. PaedDr. L. Smolíková, Ph.D.

